

markedet, for der er ikke nogen ordentlige familieboliger til dem, vi har jo låst det hele fast.

Vi skal prøve at løse op, og det er derfor, at Venstre har lavet så mange gode forslag, synes vi selvfølgelig selv, på boligområdet. Det er simpelt hen for at løse op rundt omkring, så vi lige som kan få gang i denne mobilitet og få sat noget i gang. Det har intet med valgkamp at gøre, men vi mener det ganske ærligt, for jeg synes, det er synd for de unge mennesker.

Jeg takker for de indlæg, der har været.

(Kort bemærkning).

Keld Albrechtsen (EL):

Påstanden om, at det ikke skulle have noget med valgkamp at gøre, tror jeg selv fru Gyda Kongsted næppe selv tror på, så lad det ligge.

Så spørger hun, hvorfor jeg bringer spørgsmålet om huslejereguleringen i de private udlejningsboliger ind i billedet. Jamen det er, fordi det forslag, de borgerlige har om at ændre boligreguleringsloven, så der bliver friere husleje fastsættelse, også vil være med til at presse priserne på boliger op og gøre det endnu vanskeligere for den familie, fru Gyda Kongsted talte om, at få en bolig.

Fru Gyda Kongsted nævner selv prisstigningerne på boliger som problemet, men man vil ikke være med til at bygge flere almene boliger for at presse priserne ned, man vil ikke være med til at gribe ind over for prisstigningerne direkte ved at lave en værdistigningsafgift f.eks., men man vil godt dele en masse penge ud fra statens side, som bare får priserne til at stige endnu mere, og som bliver opsuget i yderligere prisstigninger, det vil man godt.

Det er uden hoved og hale, sagt til fru Gyda Kongsted, det må man altså sige.

(Kort bemærkning).

Knud Erik Hansen (SF):

Til fru Gyda Kongsted: Der var næsten ikke et øje tørt. Vi vil da gerne hjælpe, vi andre vil også gerne hjælpe, vi synes også, det er en dum situation, mange unge er i, når boligmarkedet er så presset.

Men jeg synes faktisk ikke, fru Gyda Kongsted forholdt sig til noget af det, der er sagt heroppe. Det er rigtigt, mange oplever, at huspriserne stiger. Man har sparet op, så stiger priserne bare, og så har man ikke råd til det alligevel. Men det, der var debatten her, var jo, at hvis vi lavede den her ordning, så steg priserne også, og

denne ordning bidrager til, at priserne stiger, og så er vi jo næsten lige langt. Det kan godt være, det hjælper lidt. Det synes jeg ikke fru Gyda Kongsted forholdt sig til.

Jeg vil snarere sige, at hvis det ikke er, fordi Venstre vil have det valg, så er det i hvert fald snart juleaften, i hvert fald i Venstres terminologi, når vi ser alle de her forslag, for pengene fosser ud af statskassen. Så jeg vil godt spørge Venstre: Kunne de ikke godt bruges til noget andet? Har Venstre lavet noget overslag over, hvor meget det her vil koste?

(Kort bemærkning).

Gyda Kongsted (V):

Først skal jeg sige til hr. Keld Albrechtsen, at det her forslag ikke omhandler huslejereguleringer eller noget som helst.

Så siger hr. Knud Erik Hansen, at det giver prisstigninger med det her, men det gør det ikke. Hvis man bygger, giver det ikke prisstigninger.

(Kort bemærkning).

Knud Erik Hansen (SF):

Jamen det er jo nyt. Er denne her ordning så forbeholdt nybyggeri?

Hermed sluttede forhandlingen, og forslaget overgik derefter til anden (sidste) behandling.

Afstemning

Anden næstformand (Henning Grove):

Jeg foreslår, at forslaget til folketingsbeslutning henvises til Boligudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

5) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 102:

Forslag til folketingsbeslutning om retten til at overtage sin almene bolig.

Af Rikke Hvilshøj (V) og John Vinther (KF) m.fl. (Fremsat 30/1 2001).

Forslaget sattes til forhandling.

Forhandling

By- og boligministeren (Lotte Bundsgaard):

Regeringen er meget positiv over for blandede ejerformer. Vi har faktisk gennem længere tid arbejdet med blandede ejerformer som et supplement til de øvrige redskaber i by- og boligpolitikken. Det fremgår bl.a. af den bypolitiske perspektiv- og handlingsplan og ikke mindst af det supplerende regeringsgrundlag fra oktober 2000.

Den eksisterende boligmasse er i grove træk placeret i klumper. Regeringen mener, at der er behov for at bryde nogle af disse områder op og blande de forskellige boformer og også nogle steder få mere erhverv ind i boligområderne.

I forbindelse med nybyggeri vil man da allerede i dag tænke i blandede ejerformer, det er sund fornuft. Det understøtter også regeringens ønske om et varieret boligmarked med udbud af forskellige boligtyper.

Det er samtidig vigtigt, at den enkelte i størst mulig udstrækning kan finde en bolig, der passer til den enkeltes behov. Efter regeringens opfattelse er det den rigtige vej at gå.

Der er samtidig et stort behov for at gøre en indsats, især i en række af de store almene bebyggelser, der er fanget i en negativ udviklingspiral. Jeg tror, vi alle kender eksempler på sådan nogle områder.

Der er også behov for, at det almene byggeris generelle image bliver bedre. Regeringen mener, at blandede ejerformer vil skabe større variation, både i boligerne og hos de beboere, der tiltrækkes af de almene boliger, men i modsætning til det forslag, vi her skal behandle i dag, går regeringens overvejelser ikke på at blande ved at sælge almene boliger. Jeg vil i stedet pege på større individuel råderet og udvikling af modeller for medejerboliger.

Her bevares lejerboligens sikkerhed og tryghed, og der tilføjes ejerboligen større dispositi- onsret. Samtidig er lejeren mere økonomisk engageret i sin bolig. Det tror jeg er en god måde at gøre det bedre på, både for den enkelte og for samfundet.

Jeg ved, at Boligselskabernes Landsforening er meget optaget af tanken om større individuel råderet for medejerboliger som et meget væsentligt redskab til at udvikle den almene sektor. Jeg er i denne tid meget rundt i landet og har ved flere lejligheder drøftet ideerne om større råderet og medejerskab med de lokale boligorganisationer og beboere. På den baggrund er jeg over-

bevist om, at det er ved en større individuel råderet og med medejerboligen, at vi bedst sikrer udviklingen af gode og bæredygtige boligområder.

Men lad mig komme tilbage til det fremsatte forslag om, at beboerne i almene boliger lige- frem får et krav på at overtage boligerne som ejer- eller andelsboliger.

Forslaget er en revideret genfremsættelse fra sidste samling. Den helt store forskel på dette forslag og det tidligere er, at der ikke lægges op til et generelt udsalg af almene boliger. Forslaget er nu målrettet de udsatte almene boligområder. Det foreslås, at disse områder forsøgsvis om- danner 5.000 boliger til ejer- eller andelsboliger.

Jeg synes, det er glædeligt, at forslagsstillerne er gået bort fra det generelle udsalg. Et generelt udsalg vil nemlig betyde yderligere ghettoise- ring og opsplnitning. Ved et generelt udsalg vil det i højere grad være de gode og attraktive boli- ger, som bliver omdannet. Tilbage vil være et mindre antal boliger til at løse de samme bolig- sociale opgaver, og disse boliger vil oven i købet være de mindre gode eller direkte dårlige boli- ger.

Men når det er sagt, vil jeg gerne sige, at rege- ringen er enig i udgangspunktet for forslaget. Der er sket en øget opsplnitning mellem forskelli- ge by- og boligområder, hvor især de store alme- ne boligområder er blevet fanget i en negativ udviklingspiral, og det er positivt med blande- de ejerformer. Blandede ejerformer kan medvir- ke til at tiltrække en bredere del af befolkningen til boligområderne og kan derved medvirke til at skabe en positiv udvikling. Derfor vil jeg ikke fuldstændigt afvise, at omdannelse kan være hensigtsmæssigt i visse situationer, men der er en række betingelser, som skal være opfyldt.

For det første skal det være frivilligt. Jeg vil ikke være med til at tvinge et salg ned over ho- vedet på boligorganisationerne. Er der tale om tvang, er der også tale om ekspropriering, og det vil sige fuld erstatning til ejerne.

For det andet skal det understreges, at et salg ikke alene løser problemerne. Der skal være en samlet og helhedsorienteret løsning, en løsning, der omfatter alle områdets væsentligste proble- mer. De aktiviteter, som Regeringens Byudvalg har gennemført med huslejenedsættelser, fysi- ske forbedringer samt kulturelle og sociale akti- viteter, har haft en positiv indflydelse på udvik- lingen i de berørte boligområder. Det viser de evalueringer, der er foretaget.

Det er efter min opfattelse afgørende, at denne indsats fortsættes og styrkes. Jeg kan bl.a. nævne, at regeringen har afsat øgede midler til kvarterløft i december 1999 og så særlig støtte til almene boligområder i foråret 2000.

For det tredje betyder et salg en nedgang i antallet af lejeboliger. Det vil ramme de indkomstsvage grupper, som i forvejen har svært ved at komme ind på boligmarkedet. Det vil også betyde, at der bliver færre boliger til rådighed til at løse de boligsociale opgaver. Det er derfor min opfattelse, at det vil være nødvendigt at drøfte denne problemstilling nøje, og det vil efter min opfattelse være nødvendigt at anvende en omdannelse til ejerboliger sammen med andre redskaber for at hindre en nedgang i antallet af almene boliger.

Endelig vil jeg godt sige, at jeg mener, at forslagsstillerne tager de økonomiske konsekvenser for let. Venstre og De Konservative stiller ligefrem lejerne en friværdi i udsigt. Det tror jeg normalt ikke vil blive tilfældet. Tværtimod må der ofte forventes et tab. Det skyldes, at salgspriisen i størstedelen af de områder, som forslaget retter sig imod, formodentlig ikke vil kunne dække den indestående gæld. Hvis ikke dette tab dækkes, vil salg ikke være en reel mulighed. Jeg mener derfor ikke, at der er nogen friværdi at forhandle om, sådan som forslagsstillerne lægger op til i bemærkningerne.

Alt i alt tror jeg derfor ikke meget på, at dette forslag vil kunne løse problemerne. Regeringen kan derfor ikke støtte forslaget.

Carsten Hansen (S):

Det at gebærde sig inden for boligpolitik burde næsten kræve en søfartsuddannelse, for det er næsten som at manøvrere med en supertanker. Hele markedet reagerer først flere år, efter at beslutningerne er sat i værk, og det handler, som salg A.P. Møller sagde, om at udvise rettidig omhu og dermed træffe beslutninger på et kvalificeret grundlag. Det mener vi ikke det her beslutningsforslag er et udtryk for. Der udtrykkes en række positive intentioner, men midlerne er ikke udtryk for rettidig omhu og heller ikke for det rigtige grundlag.

Vi skal forbedre de almene boliger og samtidig styrke en sund beboersammensætning. Blandede boformer er for os at se en god taktik for at nå disse mål, men som jeg sagde før, er vi ikke enige med forslagsstillerne om midlerne til at nå disse mål. Vi mener ikke, at et tvangssalg af almene boliger, heller ikke af 5.000 boliger, er

midlet til at forbedre boligerne eller skabe en sund beboersammensætning. Derudover ville vi også pådrage os en lang række retssager om det, man kunne kalde den hellige, ukrænkelige ejendomsret, som forslagsstillerne ellers normalt hæger en smule om.

Vi anerkender klart, at nogle almene boligområder er socialt belastede, nedslidte, og nogle er også blevet ghettolignende. Men disse udfordringer klarer vi som sagt ikke med det her forslag. Et sådant tiltag, som man peger på, vil i nogle tilfælde puste til nogle, som allerede er ved at falde. Det vil ramme en gruppe, som på forhånd har svært ved at finde sig en bolig, dem, der har en lav indkomst.

Derudover vil der også blive færre boliger til rådighed til at løse de bysociale opgaver, og det betyder også, at kommunerne vil få færre handlemuligheder.

Lejeboliger er, som vi ved på forhånd, en mangelvare, og derfor er det ikke en god idé at omdanne en række af dem til andels- og ejerboliger, uden at vi også tager en lang række andre værktøjer i brug.

Jeg er også opmærksom på de boligsociale faktorer og de sociale faktorer, som nævnes i bemærkningerne til forslaget, nemlig at ejerskab er med til at skabe stabilitet, solide netværk i lokalområdet, men dette problemområde kalder for os at se på en langt større indsats, hvor bl.a. de kvarterløft, som vi har sat i værk det sidste par år, samt en stor del af det byudvalgsarbejde, der er foregået, er en del af indsatsen.

Det handler for mig at se om at skabe bedre rammer for beboerdemokratiet og fritidsaktiviteter i boligområdet. Det handler om at skabe rekreative muligheder i området. Det handler om indkøbsmuligheder, børnepasningsmuligheder osv. Det handler kort sagt om at opfylde beboernes hverdagsbehov for derigennem at skabe tilfredshed med deres boligsituation. På den vis styrkes beboernes interesse i at vedligeholde og forbedre deres bolig og deltage i det sociale liv i nærområdet.

Der er altså først og fremmest behov for en helhedsorienteret indsats. Det er de fysiske forbedringer, og det er de sociale og de kulturelle aktiviteter i boligområderne. Det skal være en indsats for de eksisterende beboere igennem en forbedring af hverdagsforholdene, ligesom der skal sættes på at forbedre områdernes konkurrenceevne over for nye boligsøgende og over for dem, der overvejer at flytte dertil.

Her vil vi godt være med til at diskutere en udvidelse af hele råderetsbegrebet. Vi er også åbne over for at se på, hvordan vi får blandet de forskellige ejerformer med hinanden, både ved nybyggeri og også i den eksisterende boligmasse, såvel den private som den almene.

De indkomstsvage grupper skal med en almen bolig have mulighed for at bo under gode vilkår til en rimelig pris, en mulighed, de ellers ikke finder. Derfor vil vi også gerne se på, hvordan vi får bygget flere almene boliger, så der bliver plads til en større individuel råderet og en udvikling af modeller for medejerboliger.

Vi skal altså holde fast i den almene boligform. Det er et godt fundament, som vi kan modernisere og gøre mere fleksibelt. Men det her forslag vil ikke, som det påstås her, give flere muligheder for lejerne, uden at boformen ændres.

Derfor kan vi ikke støtte beslutningsforslaget.

John Vinther (KF):

Alle er vel efterhånden kommet til den erkendelse, at man ikke skal gentage fortidens synder, hvor det var moderne at opføre gigantiske, almennyttige boligområder. Det var smart dengang. I dag kan vi se, at det var dumt.

I dag kan vi nemlig se, at disse mastodontbebyggelser var den direkte vej til problemer. Disse boligområder er i varierende omfang præget af nedslidning, hvad angår de fysiske rammer, det er én ting, men hvad langt værre er, de er også i stor udstrækning præget af nedslidning, når det gælder det sociale miljø.

Vi har lært af fortidens synder. Derfor planlægges og opføres nye boligområder i dag med langt mindre enheder og i udpræget grad, så de er sammensat af blandede boligformer.

Vi har erkendt, at blandede boligformer medfører et bredere klientel. Det er ikke gavnligt for det sociale miljø, at beboerne i en eller anden udstrækning alle har sociale problemer. Det er bedst, at også de mere ressourcesterke er repræsenteret. Det er godt, at vi er kommet til den erkendelse bredt her i Folketinget.

Det Konservative Folkeparti ønsker, at de gode erfaringer, man har fra nye boligområder med blandede boligformer, også udstrækkes til den eksisterende boligmasse, og det er sådan set årsagen til, at vi har fremsat dette forslag sammen med Venstre.

Vi foreslår altså her, at man forsøgsvis lader et antal lejere i den almene boligmasse overtage

deres boliger som ejere. Vi tror faktisk på, at man vil være i stand til at opnå gode resultater med et forbedret socialt miljø, færre problemer med kriminalitet, færre problemer med hærværk, og vi tror også, at det vil være en måde, hvorpå man kan være med til at fastholde de ressourcesterke beboere, der ellers ville være flyttet formentlig til en ejerbolig et andet sted.

Den tro er vi tilsyneladende ikke helt alene om. Jeg har i hvert fald noteret mig, at den tidligere by- og boligminister, fru Jytte Andersen, har været ude med meldinger, der var meget positive. Rent faktisk efterlyste den tidligere by- og boligminister jo ideer på det her område.

Jeg synes, det er lidt beklageligt, at vi i dag kan konstatere, at Socialdemokratiet åbenbart har sat bilen i bakgear, for i dag er det jo andre toner. Det hænger måske sammen med, at vi nærmer os et valg og Socialdemokratiet måske ikke ønsker at provokere vennerne i den almene boligsektor.

Jeg håber, at vi på den anden side af et valg igen vil være i stand til at arbejde videre på det her på et godt grundlag. Vi tror rent faktisk på, at man vil kunne opnå noget godt ved at have de her blandede boligformer. Og skal det lykkes, ja, så kræver det altså også, at man omdanner et antal boliger i den eksisterende almene boligsektor til ejerboliger.

(Kort bemærkning).

Carsten Hansen (S):

Nu skal man jo passe på med at blande begreberne. Jeg talte om søfart, og hr. John Vinther fra De Konservative talte om biler.

Men bogstavelig talt har vi sat skruen i vandet og bilen i fremadgående gear, og vi er indstillet på at kigge på, hvordan vi får flere boliger. Vi er indstillet på at se på, hvordan vi får blandet de forskellige ejerformer. Vi er også indstillet på at se på, hvordan vi kigger på det, både med hensyn til nybyggeriet i det private boligbyggeri og i den almene sektor. Det sagde jeg faktisk fra denne her talerstol for ganske kort tid siden. Det kan vist ikke siges at være at sætte bilen i bakgear.

Men bortset fra det går vi imod tvangssalg i den almene sektor. Det var det, vi sagde, og derfor kan vi ikke støtte forslaget. Og i øvrigt vil det jo tage fat omkring den hellige, ukrænkelige ejendomsret.

(Kort bemærkning).

Keld Albrechtsen (EL):

Nu bor jeg jo selv i en af de boligforeninger, som helt oplagt ville blive ramt af det her forslag, hvis det blev vedtaget, og jeg vil godt spørge hr. John Vinther, om man f.eks. har været ude i Gjelserup og drøftet med beboerne, om det er den løsning, de går og drømmer om.

Jeg må sige, at jeg som medlem af Brabrand Boligforening ikke har hørt noget til et ønske om at få den her model, hverken som forsøgsordning eller permanent, og jeg ved ikke, hvad det er for nogle beboere, som hr. John Vinther mener så skal til at købe lejlighederne.

Så siger man, det er, fordi der er nogle venner i nogle boligorganisationer. Jamen har man drøftet det? Har de borgerlige partier drøftet det med beboerne? Det tror jeg ærligt talt ikke, for så ville man ikke være fremkommet med forslaget.

Men det kunne jeg godt tænke mig at høre lidt om. Har man for eksempel drøftet det med Brabrand Boligforening?

(Kort bemærkning).

John Vinther (KF):

Til hr. Keld Albrechtsen skal jeg starte med at undskylde, at jeg har glemt, inden vi fremsatte dette forslag, at drøfte det specifikt med Brabrand Boligforening. Det medgiver jeg, det har jeg ikke gjort.

Men det her handler jo om at give de mennesker, der bor i den almene boligsektor, muligheden for at overtage deres egen bolig. Og hr. Keld Albrechtsen kan sove trygt og roligt om natten. Hvis der ikke er nogen mennesker i Brabrand Boligforening, der ønsker at overtage deres bolig, så opstår problemet ikke for hr. Keld Albrechtsen. Men de mennesker, der ønsker at gøre det, og som synes, det er en god idé, skal også have muligheden, og det er sådan set det, det her forslag lægger op til.

Til hr. Carsten Hansen må jeg sige, at når jeg vælger at bruge bilen som billedbegreb og ikke søfarten, så er det, fordi jeg har let til søsyge. Men det er formentlig det samme, vi mener i sidste ende.

Jo, jeg mener rent faktisk, at Socialdemokratiet har sat bilen i bakgear. Tidligere by- og boligminister Jytte Andersen efterlyste ideer og forslag konkret omkring ejerskab, og Socialdemokratiet kan nu ikke strække sig længere, kan jeg høre, end til at tale om øget råderet. Det er altså ikke helt det samme. Vi mener, at man er nødt til

at tage skridtet fuldt ud for at opnå den fulde effekt af det.

Men jeg mener i virkeligheden, at det er noget, der bedst er egnet til, at vi forhandler videre om det, for man må kunne finde et fælles udgangspunkt, et fælles grundlag, som vi kan gennemføre det her forsøg på.

Det er ikke Det Konservative Folkepartis opfattelse, at de almene boligorganisationer skal tvinges til at afgive boliger. Vi respekterer den private råderet og den private ejendomsret, også når ejendomsretten tilhører de almene boligorganisationer. Men vi mener, at det her må være muligt at indgå forhandlinger. Jeg noterer mig i den retning også, at Boligselskabernes Landsorganisation jo tidligere har meldt positivt ud på at gå ind og kigge på området.

(Kort bemærkning).

By- og boligministeren (Lotte Bundsgaard):

Selv om hr. John Vinther har let til søsyge, burde han høre efter, hvad der bliver sagt.

Da jeg holdt min tale, understregede jeg, at det da godt kunne være, at man skulle bruge salg af almene boliger, men at der var en række forhold, der skulle være til stede.

For det første skal det være frivilligt. Det må hr. John Vinther som en af dem, der forsvarer den private ejendomsret, jo være enig i. For det andet skal det være som en del af en helhedsplan, og hvis hr. John Vinther virkelig mener, at han gerne vil hjælpe områderne, så må hr. John Vinther vel også være enig i det. Og for det tredje skal vi sikre os, at der ikke er en nedgang i antallet af lejeboliger.

I det her Folketing har vi efterhånden mange gange diskuteret, at det, vi skal, nok er at skabe flere lejeboliger, ikke at skabe færre lejeboliger, så det må hr. John Vinther vel også være enig i.

(Kort bemærkning).

Carsten Hansen (S):

Jeg synes, at jeg i min ordførertale og også ministeren har signaleret en beredvillighed til at se på det område. Og jeg forstod også, at hr. John Vinther og Det Konservative Folkeparti er indstillet på at gå ind i nogle konstruktive forhandlinger, og det kvitterer jeg for. Men jeg vil godt spørge hr. John Vinther: Hvordan laver vi forsøg med ejerboliger? Er det ikke enten-eller, når vi nu gør det?

Det næste, jeg vil spørge Det Konservative Folkeparti og hr. John Vinther om, er: Når man nu er så optaget af blandede ejerformer, vil hr.

John Vinther så også være med til at give anvisningsret i pensionskassebyggerier og give almene boligorganisationer mulighed for at overtage private boliger på ordentlige vilkår, således at vi også her kan få blandede ejerformer?

Det kunne være interessant at få afdækket, hvor langt De Konservative har lyst at gå med, når nu de er forhandlingsvillige.

(Kort bemærkning).

Keld Albrechtsen (EL):

Jamen nu synes jeg, forvirringen breder sig om, hvad forslagsstillerne egentlig selv tror, de har foreslået.

Altså i forslaget står der, at beboerne skal have ret til at kunne købe lejligheden, og der står, at der skal udstykkes 5.000 almene boliger. Det vil sige, at forslagsets ordlyd er tvangsudstyknings i udvalgte boligforeninger. Jamen det er det. Sådan er det formuleret.

Man må da anerkende, at hr. John Vinther på den måde trods alt har lukket ørerne op og fundet ud af, at det nok ikke er klogt at tvinge boligforeningerne til sådan noget. Men så er det her forslag jo dermed også taget af bordet, må man gå ud fra, for det her forslag er tvangsudstyknings. Jamen jeg spørger bare, for der er ingen grund til, at forslagsstillerne opretholder deres forslag, hvis de samtidig siger noget helt andet end det, der står i det.

(Kort bemærkning).

Knud Erik Hansen (SF):

Der er ved at brede sig sådan en fælles forståelse for, at blandede ejerformer er løsningen på negative udviklingsspiraler. Altså jeg synes ikke, det holder, når vi ser på den virkelighed, vi oplever ude i de almene boligbebyggelser. Der oplever vi, at det måske er i 10 eller 20 pct. af de almene boligbebyggelser og afdelinger, at der er problemer, men at vi også har mange store afdelinger, velfungerende afdelinger, og det er hovedparten, som fungerer. Det synes jeg egentlig burde mane til eftertanke og spørgsmålet: Er det så ejerformen, det er galt med, eller er det måske den måde, vi anviser personer på? Man kan sige, at det faktisk er en selvforskyldt plage, at vi boligsocialt anviser til ganske få bebyggelser.

Så jeg vil godt spørge hr. John Vinther, om blandede ejerformer er den eneste løsning, man kunne tænke sig, eller om man faktisk ikke godt kunne tænke sig, at man gav mulighed for, at de, der havde brug for boligsocial anvisning, kunne

bo andre steder, og vi så kunne løse problemet uden det her.

Det andet er så på linje med det, hr. Carsten Hansen siger: Hvis vi endelig vil have blandede ejerformer, hvorfor kan man så ikke gå ind og købe ejerboliger op og lave dem om til almene boliger?

(Kort bemærkning).

John Vinther (KF):

Jeg skal over for hr. Carsten Hansen returnere kvitteringen og kvittere for den interesse, som Socialdemokratiet dog trods alt viser for at drøfte det her. Det Konservative Folkeparti kommer meget gerne til drøftelser, hvis Socialdemokratiet skulle være indstillet på det.

Men jeg er nødt til at sige med det samme, at Det Konservative Folkeparti ikke er indstillet på – det har vi sagt mange gange tidligere, og jeg skal gerne gentage det – at give almene boligorganisationer anvisningsret i det private udlejningsbyggeri, ikke ved lov. Kan man aftale sig frem til det, så er det helt fint, men det skal ikke ske ved lov.

Jeg erindrer altså også om, at det her forslag har det formål at søge at opnå en situation, hvor man kan komme nogle af de sociale problemer til livs, man oplever i de almene boligforeninger. Man har altså ikke tilsvarende problemer i pensionskassebyggeriet. Det har selvfølgelig noget at gøre med beboersammensætningen. Jeg konstaterer blot, at man ikke har problemet, og derfor er der naturligvis ikke det samme behov for at gribe ind i pensionskassebyggeriet med en blandet ejerform.

Til hr. Keld Albrechtsen: Nej, jeg mener, at hr. Keld Albrechtsen bør læse bemærkningerne til beslutningsforslaget endnu en gang. Af bemærkningerne fremgår det meget, meget klart, at vi taler om, at man forsøgsvis finder 5.000 almene boliger. Vi skriver ikke i bemærkningerne til beslutningsforslaget, hvor det skal være hennet. Det må nødvendigvis være noget, man overlader til forhandlinger mellem by- og boligministeren på den ene side og boligselskaberne på den anden side.

Det, det handler om, er ganske enkelt at forhandle sig frem til et antal boligselskaber, der er indstillet på, at de gerne vil medvirke hertil. I de boligselskaber får beboerne naturligvis retten til at overtage deres bolig, men vi har altså ikke tænkt os her at stå og udpege, hvilke 5.000 boliger det er, der skal være tale om.

Jeg beder også hr. Keld Albrechtsen bemærke, at det rent faktisk af forslaget også fremgår, at vi lægger op til, at man, når man går videre i de forhandlinger, så skal gøre det på en sådan måde, at der er en geografisk fordeling på det. Vi lægger ikke op til, at man generelt skal have retten til at overtage sin almene bolig, men vi lægger selvfølgelig op til, at i de boligforeninger, der vil være med til det her forsøg, ja, der får man naturligvis den ret.

(Kort bemærkning).

Carsten Hansen (S):

Nu tror jeg nok – det skal man selvfølgelig passe på med at sige i politik – at jeg ved, hvad hr. John Vinther mente, da han sagde, at det ikke var de almene boligorganisationer, der skulle have anvisningsret i det private udlejningsbyggeri. Hr. John Vinther mente vel kommunerne, går jeg ud fra, men vi kender jo den der »jeg tror, jeg ved, hvad han mener«.

Men det næste er, at der jo ikke er nogen selvstændig logik i det her, for når man vil blande ejerformerne, sørge for spredning i de boligområder, hvor der er problemer – og jeg anerkender, at der er nogle steder, der er problemer – så vil man ikke være med til at sprede det videre end til den almennyttige sektor. Man vil kun have det i den almennyttige sektor. Det er en uomtvistelig kendsgerning, at stort set hele integrationsbyrden jo påhviler den almene boligsektor.

Det ville vi gerne have været med til at sprede, men logikken er for Det Konservative Folkeparti og forslagsstillerne, at det kun er en spredning, der skal foregå inden for 20 procent af den samlede boligmasse. Hvorfor må vi ikke bruge nogle flere? Og hvis vi skal subsidiere eller give mulighed for, at man kan bygge billigere boliger til almindelige mennesker inden for pensionskassebyggerier og alt muligt andet, var det så ikke helt fair, at der også var en anvisningsret her, så vi havde en større mulighed for at sprede den logik, som hr. John Vinther har anvendt i sit beslutningsforslag?

(Kort bemærkning).

Keld Albrechtsen (EL):

Jamen jeg må sige, at jeg stadig væk må opfordre hr. John Vinther og forslagsstillerne til at trække det her forslag tilbage, for nu får vi så at vide, at der skal forhandles. Men der skal altså være 5.000, som skal tvangsudstykket. Men så kan man i Boligministeriet sidde og bestemme,

hvilke boligforeninger der så til syvende og sidst skal rammes af forslaget, eller er det en misforståelse? Betyder forslaget slet ikke, hvad der står, nemlig at der skal være 5.000 eller et bestemt antal, hvor det er en bunden opgave?

Jamen det er simpelt hen for fåget og for uklart, hvad det her betyder. Og betyder det, at Boligselskabernes Landsforening og boligselskaberne har vetoret, også selv om der ikke kommer en eneste, der vil være med? Betyder det det?

(Kort bemærkning).

Knud Erik Hansen (SF):

Jeg vil godt give hr. John Vinther en mulighed for at svare igen. Det er svært at svare på så mange spørgsmål på en gang inden for den korte tid.

Jeg spurgte, om man i virkeligheden ikke kunne løse det her problem på anden vis uden at skulle lave blandede ejerformer. Når problemerne ligger i 10-20 pct. af de almene bebyggelser, kunne man så ikke i virkeligheden løse det ved også at anvise til de 80 pct., hvor der ikke er problemer?

Hvis man nu synes, at blandede ejerformer virkelig er lykken, hvorfor er det så kun i den almene sektor? Hvorfor siger man så ikke, at så kan man købe ejerboliger op, private udlejningsejendomme op? Det behøver ikke at være tvangsudlejning, men man kan købe dem op med en almennyttig finansiering. Det fik jeg heller ikke svar på.

Tilbage sidder der en fornemmelse af, at det her forslag jo reelt bare er sådan et fordækt angreb på den almene sektor, fordi man ikke kan lide den, for der er ikke logik i løsningsforslagene. Der er en hel masse andre forslag, der så skulle være med, hvis argumentationen var, at det var manglende blandede ejerformer, der var problemet.

(Kort bemærkning).

Egil Møller (DF):

Jeg kan forstå, at forvirringen breder sig med hensyn til, hvordan man skal forstå dette beslutningsforslag.

Hvis jeg læser på forsiden, står der: »Folketinget pålægger regeringen inden udgangen af indeværende folketingsår at fremsætte et lovforslag om, at beboere i almene boliger får ret til at overtage boligen på ejer- eller andelsbasis.«

Så går jeg ud fra, at forslaget gælder alle beboere, sådan må jeg opfatte det. Og jeg ved, at ord-

føreren fra De Konservative er jurist, så han er jo vant til at formulere sig sådan, så man ikke kan misforstå det senere.

Men når man så sammenligner med bemærkningerne, står der jo så, at man kan finde nogle forskellige boliger rundt om i landet, og det skal man forhandle om, og det er også det, der er fremgået af ordførerens svartale heroppefra.

Jeg vil godt bede om lidt mere klarhed over, hvad det er, forslagsstillerne egentlig mener.

(Kort bemærkning).

John Vinther (KF):

Til hr. Egil Møller må jeg sige, at logikken jo sådan set tilskriver, at det ikke kan være alle beboere, der har retten til at overtage deres bolig.

Vi taler om et forslag, der forudsætter, at vi får blandede ejerformer ind i de almene boligorganisationer. Der vil ikke være meget blandede ejerformer, hvis alle i en almen boligorganisation overtog deres bolig. Så det siger næsten sig selv, at når man taler om blandede ejerformer, er det altså et spørgsmål om at tilvejebringe nogle forhandlinger, hvor man finder ud af: Hvilke områder af landet er det, der skal være med i forsøget, hvilke boligforeninger vil være med i forsøget, og hvordan tilvejebringer man så, at der er et antal boliger de pågældende steder, der kan overdrages til beboerne? Det er sådan set såre logisk.

Til hr. Carsten Hansen må jeg sige, at nu synes jeg ellers lige, det var så hyggeligt. Nu synes jeg, at vi havde fået talt os lidt tættere på hinanden, og så er jeg nødt til alligevel at slå noget fast, som jo vel at mærke også er vigtigt, nemlig de ideologiske forskelle, der er mellem Socialdemokratiet og Det Konservative Folkeparti.

Når vi ikke vil være med til lovbaseret at udvide den almindelige anvisningsret på andet byggeri end den almennyttige sektor, hænger det sammen med to ting: For det første har den almennyttige sektor monopol i dette land på at modtage subsidier netop for at varetage boligsociale opgaver. Når man har et sådant monopol, kan det heller ikke komme bag på nogen, at man så rent faktisk også har boligsociale problemer. I den udstrækning den til enhver tid værende boligminister måtte være i stand til at indgå en aftale med private udlejere om anvisningsret, er vi helt med på den. Det skal de have fuldstændig lov til, men vi vil ikke lovgivningsmæssigt tvinge nogen til det.

Det andet er spørgsmålet om ejendomsretten. Vi ser altså sådan på det, at den private ejen-

domsret er næsten hellig. Vi ønsker ikke, at man ad bagdøren indfører et system, hvor stort set alt er almennyttigt, hvor det er den samme surdej det hele. Det ville det være, hvis man indbyggede eksempelvis en anvisningsret, så er det i virkeligheden ligegyldigt, om man kalder det alment eller man kalder det privat, det bliver det samme i sidste ende. Et sådan boligmarked ønsker vi ikke.

Anden næstformand (Henning Grove):

Hr. Knud Erik Hansen som ordfører.

Knud Erik Hansen (SF):

Der er ved at brede sig den holdning, at løsningen på boligmarkedet er blandede ejerformer. Det er mantraet. Og det er åbenbart også det, der skal legitimere dette forslag. For os er det på ingen måde rigtigt. For os er det i høj grad en forkert måde at løse de boligsociale opgaver på. For os at se vil dette forslag ikke gøre det bedre.

Man kan blot tænke sig, hvis vi havde et alment boligbyggeri til en pris, som tiltrak de mange, der i dag køber ejerboliger, at så ville det almene boligbyggeri i ordets egentlige forstand være alment. Det er jo ikke tilfældet, så derfor bliver nyt almentbyggeri i dag i høj grad beboet af personer, der kun kan bo der, fordi de har brug for boligsikring, eller som anvises der af kommunen.

Man blander også forskellige ejerformer og bebyggelsesformer sammen, for der er jo ikke noget i vejen for, at var det almene boligbyggeri alment, ja, så kunne man bygge almene boliger med meget forskellig udformning i det samme område, tæt, lav, med høje huse, enkelthuse, forskellig arkitektur, og det almene boligbyggeri ville klart kunne fungere som almen bolig med velfungerende boligområder.

Så det at blande ejerformerne er ikke en nødvendig løsning. Der er helt andre løsninger.

Det er også, som jeg sagde før, en myte, at de almene bebyggelser normalt ikke fungerer. Der er mange almene bebyggelser, der fungerer ganske flot og med et meget stort fællesskab og en større aktivitet end i ejerboligområderne, og der er ingen grund til, at man skal slå det i stykker.

For os at se vil forslaget også gøre de negative spiraler, vi oplever, værre. Det vil betyde, at der bliver færre almene boliger, og dermed også et højere pres på den boligsociale anvisning til de boliger, der er tilbage.

Jeg tror, at hvis vi skal gøre noget ved de negative udviklingsspiraler, er det helt andre ting,

der skal til. For det første er der massivt brug for at få bygget flere almene boliger, så de almene boliger i antal har en mulighed for at blive almene boliger og ikke blot boliger, der skal løse en boligsocial opgave.

Der er også brug for, at langt flere bebyggelser deltager i løsningen af de boligsociale opgaver. Der er mange almene afdelinger, der ikke bidrager. De private udlejningsejendomme bidrager heller ikke, og hvad med de udbredte ejerbolig-områder, ejerlejligheder, parcelhuse. Kunne de ikke også bidrage? Er der ikke mulighed for at løse en del af problemerne, hvis de almene boligselskaber fik mulighed for at opkøbe disse boliger med en normal almen finansiering?

Og endelig: Hvorfor giver man ikke beboerne i private udlejningsejendomme mulighed for at overtage ejendommene som almene boliger?

Så der er mange andre løsningsmuligheder til dette, hvis man vil, og der tror vi, at det vil løse det meget bedre, at man får spredt det, får givet flere valgmuligheder med hensyn til de boligsociale opgaver og dermed får løst de boligsociale opgaver på en meget bedre måde.

For os er dette forslag ikke nogen løsning, og hvis det har nogen effekt, tror vi blot, det vil gøre ondt værre, og vi kan derfor ikke støtte forslaget.

Egil Møller (DF):

Beslutningsforslaget får Dansk Folkepartis fulde opbakning. Rent principielt er vi i Dansk Folkeparti tilhængere af, at der gives som mange tilbud som overhovedet muligt, for at de, der ønsker det, må blive egentlige ejere - helt eller delvis - af deres bolig.

At der vil opstå politiske problemer med at virkeliggøre dette beslutningsforslag, er jeg helt på det rene med. Hvordan vil man prisfestsætte en lejlighed, når det alene er den pågældende lejer, der kan erhverve ejendomsretten til lejligheden? Vil der herefter blive fri omsættelighed uden indblanding af andre til prisfestsættelsen ved et efterfølgende salg?

Dette er bare nogle eksempler på en nødvendig politisk øvelse, og den øvelse deltager Dansk Folkeparti gerne i, så vi bakker et hundrede procent op om intentionerne i forslaget.

Annie Lunde Hansen (CD):

Ja, så er vi her igen.

Det er jo kun et lille års tid siden, vi sidst behandlede dette forslag, og som jeg også sagde ved den lejlighed, kan vi i CD fuldt ud tilslutte

os tankegangen om blandede boligformer. Men vi er altså heller ikke denne gang helt overbeviste om, at lige netop dette forslag skulle sikre mere blandede boligformer. Tværtimod tror vi, at en ensidig privatisering af de almene boliger vil skabe et egentligt boligproblem for de personer og familier, som ikke har det tilstrækkelige økonomiske fundament til selv at erhverve sig en bolig.

Dette sagt, selv om jeg naturligvis har bemærket, at forslaget i forhold til sidst er forbedret, bl.a. ved at der indledningsvis foreslås en begrænset forsøgsordning det ene sted. Men som hr. Egil Møller meget rigtigt sagde, står der på den anden side en ret.

Vi mener nemlig ikke, at de almennyttige boligers tid er forbi, tværtimod er der fortsat et stort behov for disse boliger, og derfor er der ikke brug for regler, som decideret sigter mod nedlæggelse af almene boliger.

Det, som især bekymrer, er, at forslaget i hvert fald efter sin ordlyd lægger op til en tvangsmæssig afståelse af boliger fra boligselskaberne til lejerne. Sådan synes jeg i hvert fald at man må tolke det.

Når der tales om en ret for lejerne, hvor boligerne forsøgsvis omdannes til ejer- eller andelsboliger, og når man skriver, at boligerne skal udvælges geografisk, så de udgør et repræsentativt udsnit af den almene sektor, så lugter det altså langt hen ad vejen af, at det er statsmagten samt lejerne selv, som har fat i den lange ende, når overdragelsen kommer på tale. Boligselskaberne har intet at skulle have sagt, og det må man altså være meget forsigtig med, når sådanne tiltag jo i nogen grad leder tankerne hen på noget, som ligner ekspropriation.

I CD går vi dog stærkt ind for blandede boligformer og er derfor meget enige i intentionen i forslaget, dersom det går ud på at skabe blandede boligformer og ikke at udhule den almene sektor. Vi mener, at ethvert kvarter bør have sine ejerboliger, sine lejeboliger og andelsboliger, samt ungdoms- og ældreboliger for at få en optimal befolknings sammensætning.

Derfor vil vi frem for decideret at afvise dette forslag i stedet anvise nogle ændringer, der giver forslaget lidt mere præg af frivillighed frem for tvang. Vi vil gerne være med til at skabe mulighed for, at lejerne i de almene boliger i nogle situationer kan købe deres bolig, dersom den mulighed ikke er til stede i dag. Men det kræver altså, at der skabes en mulighed frem for et retskrav, og at de almene boligorganisationer ind-

drages; alt andet lige er det jo deres ejendomme, det vedrører, og her må by- og boligministeren da gerne være primus motor.

Vi ser frem til et positivt udvalgsarbejde.

Inger Marie Bruun-Vierø (RV):

Da den radikale ordfører på området, hr. Niels Helveg Petersen, ikke kan være til stede, skal jeg på hans vegne udtale følgende:

Selv af et privat beslutningsforslag at være er dette beslutningsforslag langt fra at være gennemarbejdet. Det er rent ud sagt meget lidt bearbejdet.

Det foreslås uden videre, og uden at der redegøres nærmere for pris, juridiske problemer, belåningsmuligheder m.m., at man på forsøgsbasis omdanner f.eks. 5.000 almene boliger til andels- og ejerboliger.

I Det Radikale Venstre afviser vi ikke, at det kunne være en god idé at omdanne lejeboliger til andels- eller ejerboliger, men det kræver, at man præciserer, hvordan det skal ske. Det er ikke meget værd at slynge et tal på 5.000 boliger ud, når man ikke samtidig redegør for, hvordan det skal gøres. I denne sag ligger djævelen så udpræget i detaljerne.

Teknisk er forslaget derfor aldeles mangelfuldt. Men det udelukker jo ikke, at vi i udvalget kan få en diskussion om de problemer, der er forbundet med overgang fra én boligform til en anden.

Det fremgår jo også af ministerens besvarelse, at også regeringen interesserer sig for denne problemstilling.

Keld Albrechtsen (EL):

Man må jo sige, at der her er tale om et forslag af teknisk overordentlig lav kvalitet. Folketinget har faktisk ikke rigtig nogen mulighed for at vide, hvad det er, man bliver bedt om at tage stilling til, og hvilke konsekvenser det ville få, hvis et flertal i Folketinget vedtog det her forslag.

Jeg har spurgt hr. John Vinther, om ikke det var en idé simpelt hen at trække forslaget tilbage, og det spørgsmål vil jeg da godt lade gå videre til ordføreren for forslagsstillerne.

Hvis det så er sådan, at Venstre og De Konservative politisk ønsker at fremme en tvangsudstyknings i den almene sektor, ja, så kunne man jo vende tilbage på et senere tidspunkt med et gennemarbejdet forslag, som Folketinget så kan tage stilling til på et klart grundlag.

Hr. John Vinther var fremme med nogle påstande om, at det sociale miljø i boligforeninger-

ne er helt nedslidt, og jeg ved ikke, hvilken jamerforestilling, der kom.

I de boligafdelinger i Brabrand, hvor vi vitterlig i en periode oplevede meget store problemer, satte man helhedsplaner i gang og viste faktisk gennem en række forskellige initiativer med boligforbedring, miljøforbedring, huslejenedsættelse osv., hvordan man kan sætte en positiv udvikling i gang i et boligområde.

Der var mig bekendt ingen blandt beboerne i det område, som ytrede noget som helst ønske om – og også meget få havde konkret mulighed for det – at gå ind og købe en bolig.

Så forslaget rammer simpelt hen fuldstændig ved siden af det, der er diskussionen, og hvilke muligheder der er blandt beboerne i det område, og de borgerlige har åbenbart slet ikke opdaget, at der foregår en indsats.

Så er der områder, hvor man er kommet meget sent i gang, hvor man forsømte at komme i gang i ordentlig tid, og hvor det har været mere trægt. Men det her er ikke nogen løsningsmodel.

Og så henviser man til salget af de kommunale udlejningsejendomme i København, som om det skulle styrke den borgerlige sag. Der har man solgt boliger med den konsekvens, at Københavns Kommune i dag ikke er i stand til at løse sin boliganvisningsopgaver. Der har man skabt kæmpe sociale problemer ved at nedlægge og sælge kommunale boliger, og det tillader man sig så i bemærkningerne at anføre som noget, der skulle være et argument for tvangsudstyknings af almene boliger.

Jamen det er da et enestående argument imod det borgerlige forslag, for netop salget af de københavnske ejendomme viser jo, hvad det her vil føre til, hvis man fortsætter med noget sådant. Ja, det vil føre til en yderligere mangel på almene boliger, en yderligere mangel på muligheder for at løse sociale problemer, en yderligere mangel på muligheder for at skabe en social boliganvisning, samtidig med at man fra borgerlig side ikke vil være med til at skabe anvisningsmuligheder i det private udlejningsbyggeri, for det vil man jo ikke være med til under nogen omstændigheder.

Og så bliver spørgsmålet jo tilbage: Hvor skal de mennesker i vores samfund, som ikke har råd til at købe en ejerbolig, til sidst bo? For at bygge flere boliger, bygge flere almene boliger og hjælpe kommunerne med at finansiere flere almene boliger, vil Venstre og De Konservative jo heller ikke.

Så den borgerlige boligpolitik er uden hoved og hale, eller i hvert fald er den sådan indrettet, at den går ud på, at man simpelt hen fjerner grundlaget for, at de mennesker, som har de mindste indkomster i det her samfund, kan have en anstændig bolig, og det vil Enhedslisten naturligvis under ingen omstændigheder være med til.

Men jeg mener altså, at allerede af tekniske grunde, af lovtekniske grunde, er det her sådan noget sjusk, at det egentlig ikke burde danne grundlag for en seriøs debat, men burde trækkes tilbage, og så kan Venstre og De Konservative jo vende tilbage i næste folketingssamling med noget, der er egentlig gennemarbejdet.

(Kort bemærkning).

John Vinther (KF):

Nu kunne jeg selvfølgelig godt indlede en længere diskussion med hr. Keld Albrechtsen omkring teknik; det vil jeg sige ligeud, at det orker jeg ikke, for jeg tror, det vil være en større pædagogisk opgave, end jeg evner at udføre.

Jeg vil til gengæld stille ét enkelt spørgsmål til hr. Keld Albrechtsen, og det kan besvares med et ja eller et nej, og jeg tror i virkeligheden, det sætter sagen meget godt på spidsen: Er det ikke korrekt opfattet, at Enhedslisten ikke kunne drømme om under nogen omstændigheder, teknik eller ikke teknik, at støtte et forslag, der omdanner almene boliger til ejerboliger?

Er det ikke fuldstændig ligeegyldigt, om det er teknikken eller ej, Enhedslisten kunne jo aldrig drømme om at støtte sådan et forslag, ligeegyldigt hvad?

(Kort bemærkning).

Keld Albrechtsen (EL):

Jeg må blankt erkende, at jeg har endnu ikke hørt nogen argumenter, som kunne overbevise mig om, at det f.eks. hjemme i min egen boligforening på noget tidspunkt skulle være en god idé, ligeegyldigt hvilken af afdelingerne i boligforeningen vi så snakkede om. Så det er da rigtigt, jeg svarer hr. John Vinther bekræftende, at selvfølgelig vil jeg ikke støtte en sådan tanke, som der ikke kan anføres noget fornuftigt argument for.

Men det ændrer jo ikke ved, at vi vel må være enige om, at forslag, der fremsættes her i Folketinget, bør have en sådan kvalitet, at man ved at studere det kan se, hvad konsekvensen vil være af at beslutte det, der står i forslaget, og det kan vi altså ikke se ud af det eller af de svar, som hr.

John Vinther har forsøgt sig med, og som han nu opgiver at udrede. Det rækker hans pædagogik ikke til, siger han selv; det tror jeg sådan set nok er rigtigt.

Men det er altså en selvstændig, væsentlig diskussion omkring lovkvalitet, det har vi jo haft hele konferencer om her i Folketinget, og det synes jeg i og for sig godt man kunne lægge sig lidt på sinde.

Flemming Kofod-Svendsen (KRF):

Jeg husker, at den tidligere by- og boligminister, fru Jytte Andersen, talte om ejerens velsignelser. Det synes jeg var interessant. Jeg var også til en konference arrangeret af BL, hvor man var klar over, at man måtte i gang med lidt nytænkning. Det synes jeg også var forfriskende. Jeg kan huske, at jeg selv dengang spurgte Gert Nielsen, hvor langt man så ville gå, og jeg fik at vide, at der måtte man jo også gå lidt forsigtigt frem for ligesom at få baglandet med sig, og alt det har jeg forståelse for, men her var noget nytænkning.

Og jeg har opfattet, at det her forslag bl.a. også har været inspireret af den tidligere boligministers tanker om ejerens velsignelser. Så kan man drøfte, at man måske ikke lige skulle tale om 5.000. Det afgørende er vel, at man kommer i gang, og at man får aftaler. Jeg tror da udmærket, at man kan sætte en udvikling i gang.

Jeg har ikke indtryk af, at den tidligere boligminister, som opererede med at få ejeren ind i den almenyttige sektor, ønskede at komme i strid, hverken med grundloven eller med ekspropriationsbestemmelser eller andet, så jeg tror, at man kan videreudvikle fru Jytte Andersens tanker, og så kommer vi ikke så langt fra nogen af intentionerne i dette forslag.

Det er klart, man kan tale sig fra hinanden og have et debatmæssigt ønske om dét, men ser man, hvad der blev sagt, også på den BL-konference, som jeg mener flere af de tilstedeværende her deltog i, og de intentioner, ja, så tror jeg, at man kan få noget spændende, hvor sigtet jo også er, at nogle ressourcer stærke personer bliver i en boligforening, frem for at de flytter ud i en ejerbolig. Så kunne man få nogle af ejerens velsignelser ind i den almenyttige sektor. Så blev der solgt nogle, ja, men det ville jo også skabe penge til at bygge noget nyt for. Så lidt fleksibilitet dér tror jeg ville være godt. Og mon ikke man, hvis den gode vilje er til stede, kan komme lidt videre ad den vej?

Det er klart, at man kan lave skyttegravskrige, som jeg har hørt at Enhedslistens ordfører har været optaget af, ideologiske skyttegravskrige – det forstår jeg godt ud fra det, Enhedslisten står for – men måske vi andre kunne komme lidt videre ad en vej uden stærk ideologi for på den måde at få styrket nogle svage afdelinger.

Anden næstformand (Henning Grove):
Ordføreren for forslagsstillerne, hr. Karsten Nonbo.

Karsten Nonbo (V):

Jeg vil gerne takke for en meget spændende debat.

Jeg skal jo ligesom den sidste taler, hr. Flemming Kofod-Svendsen, henvise til den tidligere by- og boligminister, fru Jytte Andersen, som bl.a. til Børsen lige her inden jul, den 21. december, udtalte, og jeg citerer:

»Situationen byder, at vi bliver nødt til at forsøge os i de eksisterende byområder, idet en blanding af ejerformerne alene i nybyggeriet kun vil have en marginal effekt.«

Og hun fortsætter:

»Første indsatsområde må derfor være at forsøge et salg af almene boliger til lejerne i områder, der er domineret af almene boliger.«

Videre siger fru Jytte Andersen:

»Formålet er at sælge disse udvalgte almene boliger primært som andelsboliger og muligvis også som ejerboliger for at tiltrække og fastholde ressourcestærke personer i området.«

Og så siger fru Jytte Andersen:

»Formålet er altså at blande kortene på en anden måde for derved at få en mere varieret sammensætning af ejerformerne.«

Sådan udtrykker ministeren det, og det synes jeg er ganske flot sagt, og jeg vil da også kvittere den nuværende by- og boligminister, fru Lotte Bundsgaard, for at følge pænt op på disse ord. By- og boligministeren siger, at hun er positiv over for blandet byggeri og blandede boformer, og by- og boligministeren siger også, at der er et behov for at gøre en indsats i de eksisterende boliger.

Og det er lige nøjagtigt det, vi meget gerne vil med det forslag her, for vi må erkende, at det er gået lidt stærkt med det sociale boligbyggeri på et tidspunkt.

Når jeg så citerer lidt fra Ejendomsselskabet Tors beretning om, hvad man gjorde, da man solgte, så er det ikke bare ejerformen, jeg vil cite-

re om, det er om livet i boligerne eller i de almene boligers område.

Man siger, at i de ejendomme, der er overtaget af beboerne, er der sket en gunstig udvikling i beboeraktiviteten og i beboernes engagement. Og det er igen den her med ejergenet. Undersøgelsen viser også, at i langt de fleste tilfælde er det uproblematisk, forholdet mellem ejerne og lejerne i de foreninger, og, siger man, der er ligesom kommet en gavnlig effekt for de socialt svage beboere, idet beboerforeningerne udøver en kærlig, kritisk kontrol. Det påtales, hvis der f.eks. smides affald i opgangen, man hilser i stigende grad på hinanden, og man bemærker, hvis der er personlige problemer. Kort sagt: Beboerne er kommet tættere ind på livet af hinanden, og det er sådan set den effekt, vi gerne vil have styrket, det er integrationen, kan man sige, i ens eget boligområde.

Jeg tror, det må være ganske klart for enhver, at i de boliger, hvor man har et forhold til stedet, er man mere engageret i netop det sted, hvor man bor. Det kan være sådan noget almindelig noget, f.eks. hvis man i stedet for en gårdmand til at gå og feje op og en gårdmand til at male og reparere osv. får nogle aktivitetsdage, som man jo er mere interesseret i at få som medejer af sin bolig, så tror jeg, at vi er nået rigtig langt.

Derfor ser jeg denne her debat ikke som værende spildt, men som værende en mulighed for, at vi er kommet tættere på hinanden.

By- og boligministeren opstillede nogle betingelser, vil jeg sige, som ikke er fjerne for mig at man kunne komme ind på i en forhandling, det med frivilligheden, at det ikke er tvang, og det er jo også derfor, at vi gået ned på 5.000, for hvis vi skal bøje os mod hinanden, så kræver det også, at vi som forslagsstillere bøjer os mod den siddende regering, og det er det, vi har gjort i det her forslag.

Og vi er også med på, at det skal være en samlet, helhedsorienteret løsning for boligområdet.

Så alt i alt ser vi ganske fortrøstningsfuldt på det, og hvis ministeren indbyder os til en form for forhandling, så ser vi gerne, at ministeren kan blive medforlagsstiller på et nyt forslag, hvor vi kan mødes på midten. Og jeg så sådan set gerne, efter at have hørt hr. Flemming Kofod-Svendsen, at han blev forhandlingsleder, for han forstod at knytte enderne sammen i sit indlæg.

Så alt i alt er vi fortrøstningsfulde.

Og jeg kan se, at tiden er gået.

(Kort bemærkning).

Knud Erik Hansen (SF):

Der er ikke de lyksaligheder, ejergenet ikke kan bibringe. Men jeg synes, det er en falsk problemstilling. For det, hr. Karsten Nonbo talte om, var jo medindflydelse, indflydelse på sin dagligdag. Og det er jo det, man kan have i en almen boligforening, der fungerer flot, hvor man har indflydelse ude i afdelingen. Der kan man have indflydelse på sin dagligdag.

Ejergenet betyder, at man kan få penge, man kan tjene penge ved at bo, og at man sorterer folk, således at de svage får svært ved at komme ind på sigt. Det kan godt være, de kan bo der i første omgang; men de har sværere ved at komme ind på sigt. Så det med at få indflydelse er ikke nødvendigvis ejergenet. Det er faktisk noget, der kan praktiseres i den almene afdeling.

Men jeg kan godt forstå i forhold til Københavns Kommunes ejendomme, som fungerer som private udlejningsejendomme, at der har man jo ikke den indflydelse. Der er det klart, at der sker der et skift. Men det er jo ikke det samme, når vi snakker om almene afdelinger.

(Kort bemærkning).

Karsten Nonbo (V):

Jeg vil sige til hr. Knud Erik Hansen, at nu er det jo ikke et spørgsmål om det ene kontra det andet.

Jeg må medgive, som også hr. Keld Albrechtsen sagde, at der er almene boligforeninger, der fungerer flot, som de gør. Der er desværre også nogle, der ikke fungerer flot. Jeg kan nævne Motlavevej i Korsør. Jeg kan nævne Rødby. Jeg kan nævne Vollsrose osv. Der er altså nogle, hvor det ikke fungerer nu, men hvis vi får et værktøj mere, kan vi måske også få dem til at fungere noget bedre, end de gør i dag. Jeg tror bl.a., at vi kan gøre det ved, at der også er medejere i de boligselskaber.

(Kort bemærkning).

Keld Albrechtsen (EL):

Nu kommer det jo lidt frem, hvad det er for nogle boligforeninger, som forslagsstillerne har i tankerne.

Så vidt jeg har forstået, så har man for nogle af dem, man nu nævner, diskuteret decideret nedrivning. Så det skulle nok være flot at sætte dem til salg. Der er der formentlig store perspektiver i.

Og så nævner man Vollsrose. Det er sandt, at Odense Kommune snorksøv i en årrække. Men faktisk er der jo blevet taget fat på en helhedsplan også omkring Vollsrose bl.a. ud fra erfaringerne med nogle af de helhedsplaner, som man har haft i andre områder.

Når det gælder Vollsrose, har jeg altså ingen erindring om, at der i den forbindelse fra beboernes side blev fremsat ønsker om udstykning. Det har jeg altså ikke. Jeg har ikke hørt om det i hvert fald. Så det er altså heller ikke noget ret godt eksempel.

Så hvis man ikke har bedre eksempler, synes jeg, at det belyser, at forslaget er overflødigt.

(Kort bemærkning).

Knud Erik Hansen (SF):

Jeg kan egentlig forstå, at vi er enige, og så mister man faktisk motiveringen for forslaget.

Ejergenet er altså ikke udgangspunktet. Det at eje er ikke baggrunden for, at man kan få almene boliger til at fungere godt. Man kan sagtens have almene afdelinger, der fungerer godt. Men hvis problemet er den måde, vi anviser til de almene boliger på, så er det da at gå over åen efter vand at begynde at skulle lave andre ejerformer. Så skulle man tage fat i netop det at sørge for, at folk, der anvises til de få afdelinger, hvor folk anvises til, fik muligheder for at blive anvist til andre steder. Så havde vi løst det problem uden at skulle have den meget besværlige procedure med at skulle skifte ejerformer.

(Kort bemærkning).

Karsten Nonbo (V):

Det er en sjov måde at problematisere det på.

Det, vi siger, er, at der er nogle steder, det ikke fungerer optimalt, og så anviser vi her en mulighed for en ny løsning. Vi angiver jo netop, at det er som et forsøg. Derfor har vi sat det maksimum på, som vi har.

Så synes jeg, det er mærkeligt, at man ikke vil være med til at se, om det forsøg virker. Det kan da godt være, at der overhovedet ikke er nogen vilje til at være med. Jamen så er det jo dødt. Men hvis vi starter med at erklære det dødt, inden vi går i gang, så er det i hvert fald hundrede procent sikkert dødt.

Så jeg synes, at man skal give forslaget en chance.

Hermed sluttede forhandlingen, og forslaget overgik derefter til anden (sidste) behandling.

Afstemning

Anden næstformand (Henning Grove):

Jeg foreslår, at forslaget til folketingsbeslutning henvises til Boligudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den sidste sag på dagsordenen var:

6) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 129:

Forslag til folketingsbeslutning om øget udbygning af antallet af almene boliger.

Af Knud Erik Hansen (SF) m.fl.

(Fremsat 27/2 2001).

Forslaget sattes til forhandling.

Forhandling

By- og boligministeren (Lotte Bundsgaard):

Regeringen lægger stor vægt på, at der i et vel-færdssamfund som vores er gode boliger til alle. Der skal være boliger til alle grupper i samfundet, til både de unge, familierne og de ældre. Boligmarkedet skal samtidig indeholde et varieret udbud af boligtyper. Det prioriterer regeringen højt.

Jeg er derfor også glad for den interesse, som SF viser for at være med til at skabe bedre muligheder på boligmarkedet, men jeg vil med det samme slå fast, at det fra regeringens side ligger helt fast, at det er kommunerne, der har ansvaret for den lokale boligpolitik.

Det betyder ikke, at regeringen vil fralægge sig ansvaret for at være med til at sikre gode rammer på boligmarkedet, men det er nu engang kommunerne, der er bedst til at vurdere de lokale behov.

Det er efter regeringens opfattelse afgørende, at beslutningerne træffes der, hvor man kender de lokale forhold og de lokale behov og ønsker. Samtidig er det nødvendigt, at ansvar, beslutningskompetence og betaling hænger sammen. Ellers ender vi med det rene tagselvbord, hvor kommunerne tager selv og staten betaler. Derfor agter regeringen ikke at røkke ved den eksisterende opgavefordeling på dette område.

Jeg er dog godt klar over, at det har haft en vis betydning for nogle kommuner, at styringen og finansieringen af det almene byggeri i 1998 blev lagt om. Rammebeløbet blev afskaffet, og den kommunale grundkapital blev samtidig hævet fra 7 til 14 pct.

Omlægningen var omkostningsneutral, men den havde en likviditetsmæssig betydning for kommunerne. De skal nu betale støtten kontant i form af en højere grundkapital i stedet for som før ved en andel af den løbende støtte på 20 pct. Derfor har regeringen også senest i forbindelse med kommuneaftalen for 2001 givet mulighed for, at der kan ske lånefinansiering af grundkapitalen.

De seneste tilsagnstal for det almene byggeri viser da også, at byggeriet heldigvis atter er på vej opad. I år forventer regeringen, at kommunerne giver tilsagn til cirka 7.500 almene boliger mod godt 6.000 sidste år.

Jeg mener derfor ikke, at det bare er et spørgsmål om grundkapitalens størrelse, der udgør selve barrieren for kommunernes tilsagnsgivning. Der er en række andre forhold, som også spiller ind.

Derfor indgik det netop også i finanslovaftalen med SF og Enhedslisten, at barriererne for kommunernes etablering af almene ungdoms- og familieboliger skulle undersøges. Der blev også sat en frist for undersøgelsens afslutning, nemlig den 1. juli 2001. Jeg kan oplyse, at undersøgelsen er igangsat, og at arbejdet skrider godt frem.

Jeg er meget opmærksom på, at det kan være vanskeligt at afvente resultatet af en sådan undersøgelse, når debatten om det pressede boligmarked er i fuld gang. Den debat er jeg som by- og boligminister lige så optaget af som SF.

Som jeg allerede har været inde på, er boligmarkedet ganske komplekst. Det er nødvendigt at have en vis viden og overblik over, hvordan man skal sætte ind for at få det optimale resultat. Et resultat, der vel at mærke løser problemet. Jeg vil derfor gerne pege på nogle af de elementer, der har betydning for vurderingen af boligsituationen.

Boligdækningen i Danmark gennem de seneste 20 år har ligget forholdsvis konstant. Det betyder, at det årlige nybyggeri af boliger har kunnet følge den stigende efterspørgsel som følge af befolkningsudviklingen og herunder også det stigende antal af enlige.

Huspriserne er siden lavpunktet i 1993 steget meget markant, ikke mindst i hovedstadsregio-